

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В БУДІВНИЦТВІ ГОТЕЛІВ

Мангул А.А., студ. гр. А-445

Науковий керівник – Бельська Н.К., ст. викладач (кафедра Архітектури будівель та споруд,
Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Перспективним напрямом для економіки України є розвиток туристичного бізнесу. Але існує питання можливого негативного впливу закладів розміщення туристичної інфраструктури на навколишнє середовище та навпаки. У статті розглянуті сучасні підходи до використання екотехнологій в готельному господарстві, виявлені передумови для розвитку українського еко-готельного бізнесу. Обґрунтована можливість та доцільність будівництва еко-готелів з комплексом інноваційних екотехнологій.

1. Готельний бізнес як об'єкт господарства виступає одним із ключових елементів підприємництва, значимим у контексті розширення меж ділових, політичних, наукових комунікацій; розвитку спорту і туризму, підвищення якості життя населення. Готельний бізнес як у вітчизняній, так і світовій практиці – перспективний напрямок господарства.

Сучасними трендами розвитку суспільства є посилення взаємодії з навколишнім середовищем, зростання попиту на екологічне житло, одяг з натуральних тканин, їжу з органічних продуктів тощо. Завдяки «Екологічній Економіці Відповідальності» частина населення спрямовує свою діяльність у «природну» сферу задля ведення екологічно чистого бізнесу – екоготельного підприємництва, в першу чергу потужних готельно-ресторанних комплексів. Певна частка таких закладів може припускати надмірне споживання природних ресурсів (прісної води, енергії) через відсутність сучасних систем очищення стоків, продукування значної кількості твердих побутових відходів. Концентрація таких об'єктів на територіях з високою рекреаційною цінністю може призводити до погіршення екології. Загострення проблем, пов'язаних з розвитком індустрії гостинності, і стало поштовхом для розвитку екоготелів. Все більше людей бажають бути клієнтами тих компаній і брендів, які відповідають за наслідки своєї діяльності. Йдеться про об'єкти, будовані з екологічних матеріалів, які розташовані в екологічно чистих місцях – в лісі, біля річки чи озера, подалі від міст та автомагістралей, де гостей годують стравами з органічних продуктів.

На становлення нинішньої моделі економічного і суспільного розвитку в Україні суттєвий вплив має надзвичайно багатий природний потенціал країни. Значне різноманіття екосистем, флори і фауни є генофондом, що потребує як загальнодержавної підтримки та відповідних охоронних дій, так і дбайливого використання природного середовища на виділених територіях туризму. Готельний бізнес виступає одним із ключових елементів сучасного підприємництва, особливо значущим у контексті ділових та наукових комунікацій, спорту і туризму. Чимала частка підприємців спрямовує свою діяльність у «природну» сферу з метою облаштування екологічно чистого бізнесу, так званого екологічного відпочинку.

Зонами екологічного туризму найчастіше стають природні комплекси – просторове поєднання природних складових, що утворюють закономірні цілісні системи з притаманними та привабливими рельєфом, рослинністю, водними ресурсами. Подібні території характеризуються унікальними туристськими ресурсами, високою пізнавальною цінністю та відсутністю розвиненої мережі інфраструктури обслуговування.

На особливо цінних у естетичному або екологічному відношенні природних комплексах в більшості випадків встановлюється охоронний режим із наданням статусу природно-заповідної території. Об'єктами, що мають такий статус є: біосферні заповідники, національні природні та регіональні ландшафтні парки. Забезпечення екологічної безпеки від перебування туристів на таких територіях, мінімізації вірогідної шкоди оточенню залежить, в тому числі, від особливостей архітектурно-планувальної організації споруд і систем їх обслуговування.

На сьогоднішній день в галузі екологічного будівництва проведена значна кількість наукових досліджень. Разом з цим, враховуючи швидкий розвиток протягом останніх десятиліть такої специфічної сфери туризму, як природо-орієнтовані подорожі, існує нагальна потреба у вивченні особливостей проектування розміщених на непорушених природних територіях готелів, що не мали раніше широкого розповсюдження на Україні і тому не набули достатнього дослідження в працях вітчизняних науковців. В даній роботі передбачається дослідити особливості архітектурно-планувальних рішень, принципи розміщення та експлуатації готелів, що відповідають сучасним екологічним вимогам.

Основною метою і завданням «Державної Програми розвитку туризму» є створення конкурентоспроможного на міжнародному ринку національного туристичного продукту, що зможе максимально задовольнити туристичні потреби населення країни та іноземців, забезпечення комплексного розвитку регіонів за умови збереження екологічної рівноваги. Оскільки туризм має орієнтацію на використання природних ресурсів, важливим напрямком є ефективне їх використання з одночасним збереженням і відновленням, профілактикою і зменшенням негативного впливу туристської діяльності на природне середовище.

Рис. 1. Приклади туристичних готелів в природному оточенні

Згідно законодавчим документам України, до вітчизняного природно-заповідного фонду належать природні і штучно створені території та об'єкти, в деяких з них регламентується здійснення туристичної діяльності з розміщенням відповідних закладів обслуговування рекреантів. Серед цих територій для розвитку туристичної інфраструктури, насамперед, можливо виділити зони антропогенних ландшафтів, регульованої та стаціонарної рекреації, в меншій мірі охоронні зони біосферних заповідників, національних природних, регіональних ландшафтних парків, а також ландшафти, що примикають або знаходяться в безпосередній близькості до них. Виявлено, що на формування і розміщення готелів на подібних територіях впливають наступні групи факторів: природо-кліматичні, соціально-демографічні, містобудівні, екологічні, економічні, інженерно-технічні, естетичні, санітарно-гігієнічні.

Історичний розвиток готельних споруд, розміщених в умовах природних комплексів дозволив виділити 4 періоди їх розвитку:

1. (1850-1900 рр.) обмежений складом приміщень, невідповідність середовищу.
2. (1900-1950 рр.) розширення складу приміщень, підкреслення зв'язку з природним і культурним наповненням місцевості.
3. (1950-1980 рр.) застосування типових проектів, створення великих комплексів, середніх і малих закладів, що мають значний вплив на екосистеми.
4. (1980 рр. - по т. ч.) пов'язаний з виникненням екології як науки.

Поряд з тенденціями зменшення місткості, підвищення комфортності, передачі унікального характеру оточення, основною рисою сучасних готельних закладів є зростання уваги до відповідності екологічним вимогам.

На сьогоднішній день в зарубіжній практиці, розміщений на території природного ландшафту готель зі зменшеним навантаженням на оточуюче середовище фігурує під назвою «природно-орієнтований готель», «екологічно чистий готель», або «екоготель».

Досвід світової практики будівництва екоготелів свідчить, що переважна більшість закладів пристосована як для пізнавального туризму, так і для лікувального, орієнтованого

на природні лікувальні властивості, саме тому такі типи готелів, як найбільш затребувані, пропонуються для будівництва в умовах природних комплексів.

2. Класифікація готелів малої місткості. Класифікація готелів малої місткості для умов будівництва в природних комплексах може бути розширена із врахуванням характеристик екологічності споруд, спеціалізації закладу, місткості, природо-географічного розміщення, і т.і. Екологічність, або ступінь впливу на середовище передбачається розглядати як основний елемент класифікації. При цьому екоготелі підрозділяються на 3 категорії з відповідним екологічним маркуванням:

- «зелений лист» – заклади з навантаженням на середовище менше нормативного,
- «2 листи» – готелі з мінімальним навантаженням на природне середовище,
- «3 листи» – установи з мінімальним навантаженням, що сприяють збереженню оточення.

3. Функціонально-планувальні і типологічні рішення готелів та їх елементів.

Функціонально-планувальна структура малих природо-орієнтованих готелів принципово не відрізняється від структур закладів тимчасового розміщення в інших природних і містобудівних умовах та складається із групи приміщень спального блоку з його інфраструктурою, а також обслуговуючих приміщень. Скорочений склад приміщень найчастіше мають готелі з приватним типом власності (готелі сімейного типу). Як показує практика, такі заклади не можуть повністю задовольнити потреби екотуристів. Скорочення складу приміщень рекомендується при наявності умов: місткості не вище 50 чоловік, розміщенні в межах доступності до сервісної інфраструктури, екологічному стані ділянки.

Приклади концептуальних та сміливих рішень у різних розвинених регіонах туризму.

Рис. 2. Готель «Лебей», Китай

Готель «Лебей», 2021р., містить 13 будиночків п'яти типів, призначених до сімейного відпочинку. Він розташований в популярному своїми видами серед туристів місті Гуйлінь на півдні Китаю. Ділянка поросла деревами, поруч протікає річка. Архітектори пекінського бюро «АОЕ» прагнули забезпечити гостям приватність і близькість до природи, тому взірцем для них стали стародавні пальові житла, де люди були в певній безпеці та могли оглядати околиці. У Гуйліні гостям забезпечена панорама, а також велика кількість зелені навколо. Кожен будиночок має два рівні, нижній – для дорослих, верхній – для дітей, причому пов'язані вони не лише звичайними драбинками, а й гірками та подібними атракціонами. Площа будиночків варіюється від 27 до 45 м².

Рис. 3. Готель виноробні «Маркес де Рискаль», Італія, 2006р., Архітектор Френк Гері

Споруда будівлі 2011 року відповідає концепції модного винного туризму останніх років, є зовнішнім елементом виноробного підприємства XIX ст., включає невеликий спа-готель на 14 номерів з процедурами з продуктів виноробства, музей, ресторан на 172 відвідувача. На антресольному поверсі розташована дегустаційна зала з довгим столом з коріану. Звідти можна потрапити на дах виноробні у вигляді дерев'яної тераси. Будівля піднята над землею на опорах, а простір під нею використано як під'їзд, звідки відвідувачі потрапляють у вестибюль. Оздоблення фасадів – гнуті металеві листи.

Рис. 4. Готель «Вікторія», Генеріфе, Іспанія

Цей проект, втілений у будівництві 2017 року, став унікальним і має стати еталоном для майбутнього розвитку зелених дахів в Іспанії та за кордоном. Як правило, озеленення можливе лише для дахів, чий кут нахилу не перевищує 35°. Найбільш круті схили вимагають спеціальних технологічних рішень. Довжина озелених скатів готелю GF Victoria перевищує 30 м, а кут їх нахилу – 45°. Основна проблема – забезпечення стійкості даху, та розподіл ваги системи озелененої покрівлі із запобіганням ковзанню. Для озеленення даху готелю було обрано рослинність з високою стійкістю до пересихання та південного рівня сонячної радіації. Це ароматичні рослини, такі як лаванда та чебрець, а також місцеві канарські рослини, включаючи вічнозелені. Рослини були розподілені по даху з урахуванням їхньої потреби у воді, а також відповідно до їх декоративних якостей.

Рис. 5. Готельний комплекс Amber Residence (проект)

Готельний комплекс розраховано на як на літній, так і на зимовий відпочинок, в його архітектурі присутні скатні дахи та елементи скандинавського дизайну, що надають особливої ідентичності причорноморському та приазовському регіонам частково з гірським рельєфом помірної вишини, де планується його подальше розміщення.

Висновки та результати. Аналіз тенденцій у готельній індустрії показує, що впровадження та використання нових технологій в архітектурі позитивно впливає на якість обслуговування та репутацію готелю. Зовнішній вигляд будівлі, вдалі маркетингові, інноваційні рішення є складовими реклами готелю. Важливо дбати про респектабельний та естетичний вигляд будівлі.

Література:

1. Карасьова О.М. Принципи проектування екоготелів. «Ресторанний та готельний бізнес» -2003. - №4. - С. 30-35.
2. Браймер Р.А. Основи управління в індустрії гостинності. - М.: Аспект
3. Готель виноробні Marqués de Riscal, 2006: <https://www.djournal.com.ua/?p=2743>